

בבית המשפט העליון

רע"א 8001/13

לפני : כבוד השופטת א' חיות

המבקשת : גמא ניהול וסליקה בע"מ

נ ג ד

המשיבים :

1. סיגל דקל בע"מ
2. אוסקר ש.א.ס בע"מ
3. סיגל דקל
4. שי שניר
5. עו"ד דורית לוי טילר
6. כונס הנכסים הרשמי

בקשת רשות ערעור על החלטות בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו מיום 30.10.2013 ומיום 10.11.2013 בפר"ק 48165-10-13 שניתנו על ידי כבוד השופט איתן אורנשטיין

בשם המבקשת : עו"ד עופר שפירא

בשם המשיבים 1-4 : עו"ד עדי בראונשטיין ; עו"ד אורן שהרבני

בשם המשיבה 5 : עו"ד אלעד חרלופסקי ; עו"ד דורית לוי טילר

בשם המשיב 6 : עו"ד טובה פריש

החלטה

זוהי בקשת רשות ערעור על החלטותיו של בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו (כבוד השופט א' אורנשטיין) מיום 30.10.2013 ומיום 10.11.2013 (להלן בהתאמה : ההחלטה הראשונה ו-ההחלטה השנייה). בהחלטתו הראשונה דחה בית המשפט המחוזי את התנגדות המבקשת למתן צו הקפאת הליכים בעניינן של המשיבות 1 ו-2 (להלן יחד : החברות) ולהחלטתו של אותו הצו גם על בעלי השליטה בחברות - המשיבים 3 ו-4 (להלן יחד : בעלי השליטה). בהחלטה השנייה נדחתה בקשה שהגישה המבקשת

לעיכוב ביצוע ההחלטה הראשונה וכן נדחתה בקשה נוספת בה העלתה המבקשת הצעה חלופית באשר לאופן שבו תמומן "תכנית ההפעלה" של החברות בתקופת ההקפאה.

אלה הן, בתמצית, העובדות והטענות הצריכות לעניין:

1. החברות מפעילות רשת חנויות אופנה בשם "סיגל דקל" ובחודש אוקטובר 2013 הגישו לבית המשפט המחוזי בקשה במעמד צד אחד למתן צו הקפאת הליכים לפי סעיף 3350 לחוק החברות, התשנ"ט-1999 (להלן: חוק החברות). בבקשתן טענו החברות כי נקלעו למצוקה תזרימית וכי על מנת לשמור על פעילותן כ"עסק חי" ולאפשר להן לגבש פשרה או הסדר עם נושיהן יש להורות על הקפאת הליכים בעניינן. החברות עתרו למינוי נאמן שייטול את סמכויות הניהול מידיהן ויוביל "תכנית הפעלה", אשר לדברי החברות תביא בסופו של יום להבראתן תוך פירעון חלקי של חובותיהן לנושים (להלן: תכנית ההפעלה). עוד ביקשו החברות להחיל את צו הקפאת ההליכים גם על בעלי השליטה, שערכו באופן אישי לחובותיהן כלפי הבנקים וכלפי חלק מהספקים, וזאת משום שלשיטת החברות מהווה המשיבה 3, מעצבת האופנה סיגל דקל, "גורם חיוני להמשך תפקודן התקין". בהקשר זה הוסיפו החברות וציינו כי ככל שצו הקפאת ההליכים יחול גם על בעלי השליטה, אלה יזרימו לקופת הנאמן סך של 600,000 ש"ח אותו הצליחו לגייס כהלוואה מגורם שלישי (להלן: הגורם המממן) בכפוף לרישום משכנתא מדרגה שנייה על בית מגוריהם לטובת הגורם המממן. בית המשפט המחוזי נעתר לבקשת החברות באופן זמני עד לקיום דיון במעמד הצדדים, בצינו כי הנושה המובטח היחיד של החברות (בנק הפועלים בע"מ) נתן הסכמתו לבקשה. בית המשפט מינה את המשיבה 5 כנאמנת החברות (להלן: הנאמנת) והורה לה לבחון את תכנית ההפעלה המוצעת. עוד קבע בית המשפט כי "בשים לב לתרומה המוצעת על ידי בעלי השליטה" יחול צו הקפאת ההליכים באופן זמני גם עליהם, אך לצד זאת ייאסר על בעלי השליטה לעשות דיספוזיציה ברכושם.

2. לקראת הדיון בבקשה במעמד הצדדים הגישה המבקשת התנגדות למתן צו הקפאת ההליכים. לטענת המבקשת, היא העניקה למשיבה 1 הלוואות בסכום כולל של 720,000 ש"ח אשר הובטחו בערבויות אישיות של בעלי השליטה. משמעות הדבר, כך טענה המבקשת, שהיא הנושה השנייה בגודלה של החברות (אחרי בנק הפועלים בע"מ) ועמדתה צריכה להישמע טרם מתן ההחלטה בבקשתן. המבקשת הוסיפה וטענה כי החברות ובעלי השליטה התנהלו כלפיה בדרכי מרמה; כי הבקשה להקפאת הליכים מהווה הודאה של בעלי השליטה בדבר היותם חדלי פירעון; וכי בית המגורים של בעלי השליטה שייך, אפוא, לנושיהם האישיים ואין לאפשר לשעבדו בשעבוד נוסף (פרט

לשעבוד הראשון הרשום לטובת בנק מזרחי טפחות בע"מ) לצורך מימון הבראת החברות. עוד טענה המבקשת כי ככל שבעלי השליטה חפצים לממן את פעילות החברות עליהם למכור את ביתם, לחלק לנושיהם את תמורת המכירה לפי סדר הנשייה ולעשות שימוש ביתרת כספי המכירה ככל שתישאר יתרה כזו. לחלופין הציעה המבקשת כי היא – ולא הגורם המממן – תלווה לבעלי השליטה את הסך של 600,000 ש"ח הדרוש להפעלת החברות, וזאת בכפוף לרישום משכנתא מדרגה שנייה על בית המגורים לטובתה ובכפוף להתחייבותם של בעלי השליטה למכור את ביתם.

3. בהחלטתו הראשונה, שניתנה סמוך לאחר הדיון שהתקיים במעמד הצדדים, דחה בית המשפט את התנגדות המבקשת, האריך את צו הקפאת ההליכים עד ליום 12.1.2014 והתיר לבעלי השליטה לשעבד את ביתם בשעבוד נוסף כנגד קבלת ההלוואה מהגורם המממן. סכום ההלוואה, כך קבע בית המשפט, ייחשב כהשקעת בעלים, יועבר לקופת הנאמנת וישמש ליישום תכנית ההפעלה. בית המשפט ציין כי לדברי הנאמנת יישום תכנית ההפעלה המוצעת מותנה בהזרמת הסכום של 600,000 ש"ח לקופת החברות ויש בתכנית זו כדי להקים סיכוי להבראת החברות. עוד ציין בית המשפט כי נושי החברות (ובכלל זה עשרות העובדים המועסקים על-ידן) וכן המשיב 6 - כונס הנכסים הרשמי (להלן: הכונס הרשמי), תומכים אף הם ביישום תכנית ההפעלה. בית המשפט הוסיף וקבע כי תכנית ההפעלה המוצעת עדיפה על פני האפשרות של פירוק החברות, ולפיכך אישר לנאמנת להוציאה אל הפועל. אשר להתנגדות המבקשת קבע בית המשפט כי הגם שבפיה טענה ראויה, במכלול השיקולים הרלוונטיים אין לקבלה. זאת, משום שבהינתן היקף הערבויות האישיות שהעניקו בעלי השליטה לנושי החברות (בסכום כולל של כ-3.72 מיליון ש"ח) ובשים לב להערכות סביב שוויו של בית המגורים שבבעלות בעלי השליטה (בין 4 ל-5 מיליון ש"ח לפי ההערכות השונות) נראה כי רישום שעבוד שני על הבית כנגד הלוואה בסכום של 600,000 ש"ח שיוזרם לתכנית ההפעלה, לא יפגע באופן מהותי בנושים בעלי הערבויות האישיות. בית המשפט הוסיף וציין כי המבקשת היא המתנגדת היחידה להקפאת ההליכים, וכי נוכח שיעור נשייתה מתוך כלל הנושים בעלי הערבויות האישיות – העומד על פחות מ-20% – לא יהיה די בהתנגדותה כדי למנוע אישור של הסדר נושים לכשיושג. יתר על כן, כך נקבע, במסגרת תכנית ההפעלה מוצע לנושים בעלי הערבויות האישיות כמחצית מגובה חובם ואם לא יינתן צו ההקפאה עלולים אותם נושים לקבל סכומים נמוכים יותר. לבסוף קבע בית המשפט כי שני בעלי השליטה, ולמצער - המשיבה 3, הם צד חיוני למימוש תכנית ההפעלה ולכן יש מקום להחיל את הצו להקפאת ההליכים גם עליהם באופן אישי. בית המשפט ציין עם זאת כי אין בהחלטתו כדי למנוע מן המבקשת להגיש בהמשך הדרך

בקשה לביטול צו ההקפאה האישי, על יסוד נסיבות חדשות ועובדות שלא היו בידיעתה בעת הגשת התנגדותה.

4. המבקשת לא השלימה עם ההחלטה הראשונה ולמחרת היום הגישה שתי בקשות לבית המשפט המחוזי: האחת - "בקשה לעיון חוזר ובקשה לעיכוב ביצוע"; השנייה - "הצעה נוספת מטעם [המבקשת]". בבקשות אלה עתרה המבקשת לעיכוב ביצוע ההחלטה הראשונה וכן ביקשה כי ייאסר על בעלי השליטה ליטול הלוואות נוספות העולות על סך של 2,000 ש"ח לחודש. המבקשת שבה והציעה כי היא זו שתעמיד לרשות בעלי השליטה את ההלוואה בסך של 600,000 ש"ח (בריבית נמוכה יותר מזו שהוצעה על-ידי הגורם המממן) ובתמורה תרשם המשכנתא השנייה על ביתם לטובתה ובעלי השליטה יחויבו לפנות את הבית באופן מיידי ולמוכרו. לחלופין הציעה המבקשת כי בעלי השליטה יחויבו להשכיר את ביתם הנוכחי, לשכור דירה חלופית צנועה יותר ולהעביר לידי הנאמנת את ההפרש בדמי השכירות.

בהחלטתו השנייה, שניתנה ביום 10.11.2013, דחה בית המשפט המחוזי את שתי הבקשות הנ"ל, בצינו כי אף שההחלטה הראשונה ניתנה סמוך לאחר הדיון – נוכח הצורך להכריע בבקשת ההקפאה באופן מהיר – נדונו בה לגופן כל נימוקי ההתנגדות שהעלתה המבקשת. בית המשפט הוסיף וקבע כי אין מקום לעכב את ביצוע החלטתו הראשונה, וזאת בשל הנזק שעלול להיגרם לחברות, לעובדיהן וליתר הנושים בתקופה שתחלוף עד להכרעה בבקשת רשות הערעור. בהקשר זה ציין בית המשפט כי חלוף הזמן עלול לגרום לסגירת החנויות שמפעילות החברות, לעזיבת העובדים והספקים ולהכשלת כל ניסיון למימוש תכניות ההבראה של החברות. בית המשפט הוסיף וקבע כי הצעת המימון החלופית שהעלתה המבקשת נגועה בחוסר תום-לב, בהיותה מותנית בפנינויים המידי של בעלי השליטה מביתם, במכירת הבית ובהעברת כספי התמורה לידי המבקשת. בהקשר זה אף ציין בית המשפט כי בזמן שחלף בינתיים העביר הגורם המממן לקופת הנאמנת סך של 350,000 ש"ח ומכאן שמדובר לדבריו ב"מעשה עשוי" ביחס לחלק בלתי מבוטל של ההחלטה הראשונה. בית המשפט דחה גם את הבקשה למנוע מבעלי השליטה ליטול הלוואות נוספות וכן את הצעת המבקשת לחייבם להשכיר את ביתם ולשכור דירה חלופית. הצעה זו, כך קבע בית המשפט, מקומה להידון רק בחלוף תקופת ההקפאה שעליה הורה ולאחר שיתבררו סיכויי הצלחתה של תכנית ההפעלה.

להשלמת התמונה יצוין כי בהחלטתו מיום 19.12.2013, שניתנה בעקבות דו"ח שהגישה הנאמנת ובהסכמת כונס הנכסים הרשמי, החליט בית המשפט קמא להאריך את תוקפו של צו הקפאת ההליכים בשישים ימים נוספים דהיינו עד ליום 13.3.2014.

5. מכאן הבקשה שלפניי בה עותרת המבקשת לביטול צו הקפאת ההליכים ככל שהוא נוגע לבעלי השליטה, לאסור על בעלי השליטה לשעבד את ביתם בשעבוד נוסף לשם קבלת ההלוואה מהגורם המממן ולאסור עליהם ליטול הלוואות אישיות נוספות במהלך תקופת הקפאת ההליכים האישית. לחלופין עותרת המבקשת להורות כי בעלי השליטה ייטלו ממנה את ההלוואה בסך של 600,000 ש"ח בכפוף לפינוי ביתם, להשכרתו ולהפקדת דמי השכירות בקופת נושי החברות המחזיקים בערבויות אישיות. המבקשת טוענת כי ההלוואות שהעמידה לרשות המשיבה 1 ניתנו על יסוד מצגים כוזבים שהציגו לה בעלי השליטה שבועות בודדים טרם שהגישו את בקשת ההקפאה. עוד טוענת המבקשת כי בקשת ההקפאה מהווה הודאה מצד בעלי השליטה שהם חדלי פירעון ובנסיבות אלה רישום שעבוד נוסף על ביתם משמעותו העברת נכס מנושי החברות בעלי הערבויות האישיות לטובתם של נושים אחרים. מהלך שכזה, כך טוענת המבקשת, פוגע בזכויותיה ומהווה העדפת נושים פסולה. המבקשת מוסיפה וטוענת כי בעלי שליטה המבקשים את סיועו של בית המשפט בהבראת חברות שבבעלותם מחויבים לנהוג בתום-לב, בשקיפות ולתרום תרומה אישית ממשית להליך ההקפאה וכזאת לא נעשה במקרה דנן. כך, לטענת המבקשת, בעלי השליטה נמנעו מלחשוף את מלוא המידע הרלוונטי ביחס לנכסיהם, נמנעו מלתרום תרומה אישית להליך ההקפאה והם מוסיפים לנהל אורח חיים ראוותני. עוד טוענת המבקשת כי הצעת המימון החלופית שהציעה, לפיה היא זו שתעניק את ההלוואה לבעלי השליטה, עדיפה על הצעתו של הגורם המממן ויש בה כדי להעביר את הסיכון לאי-הצלחתה של תכנית ההפעלה מכתפי הנושים בעלי הערבויות האישיות לכתפיהם של בעלי השליטה. המבקשת מוסיפה וטוענת כי חלקה היחסי בקבוצת הנושים בעלי הערבויות האישיות עולה על 25%, ולדבריה בעלי השליטה כלל לא יידעו את יתר הנושים על אודות הגשת בקשת ההקפאה ועל כן ספק אם אותם נושים אכן נתנו הסכמתם לאישור תכנית ההפעלה. לבסוף טוענת המבקשת כי אם תתקבל הצעת המימון החלופית שהציעה היא מתחייבת להשיב לגורם המממן את הכספים שהעמיד לטובת בעלי השליטה, כך שאין מדובר ב"מעשה עשוי".

6. המשיבים כולם מתנגדים לבקשה.

החברות ובעלי השליטה טוענים כי המניע להגשת התנגדותה של המבקשת הוא רצונה לפגוע באופן אישי בבעלי השליטה ולקדם את ענייניה הפרטיים תוך העדפתם על פני האינטרס הברור של כלל הנושים בהבראת החברות. לגרסתם, אין שחר לטענה לפיה בעלי השליטה פעלו בדרכי מרמה או בחוסר תום-לב ודווקא המבקשת היא זו שהתנהלה באופן פסול והסתירה מידע ומסמכים רלוונטיים מבית המשפט. החברות ובעלי השליטה סומכים ידיהם על קביעותיו של בית המשפט קמא לפיהן יישום תכנית ההפעלה עדיף על פני פירוק החברות ויש בו משום פגיעה מידתית בנושיהן בעלי הערבויות האישיות. עוד הם טוענים כי רוב הנושים בעלי הערבויות האישיות לא התנגדו לרישום המשכנתא לטובת הגורם המממן וכי בהינתן שיעור נשייתה של המבקשת מתוך כלל נושים אלה אין מקום לכפות עליהם את עמדתה. בעלי השליטה טוענים עוד כי הם אינם חדלי פירעון וכי מכל מקום אין בכוונתם ליטול הלוואות נוספות "עד אשר לא יושלם ההליך בבית המשפט קמא". בנוסף נטען כי בעלי השליטה פועלים ללא לאות להצלחת תכנית ההפעלה וכי בהיותה של המשיבה 3 המעצבת הראשית של החברות מעורבותה בהליך ההבראה היא הכרחית ומצדיקה את מתן צו ההקפאה האישי. החברות ובעלי השליטה מבהירים כי אין בכוונתם ליטול הלוואה מן המבקשת, ולדבריהם אף אין כל הצדקה בדין לחייבם לעשות כן, ועוד הם טוענים כי הדיון בהצעת המימון החלופית שהעלתה המבקשת הפך תיאורטי הואיל והגורם המממן כבר העביר לנאמנת את מלוא כספי ההלוואה.

הנאמנת אף היא סבורה כי הסעד המבוקש בבקשת רשות הערעור הוא תיאורטי, שכן לדבריה כספי ההלוואה כבר הועברו לידיה ונעשה בהם שימוש להפעלת החברות. עוד טוענת הנאמנת כי החלטתו של בית המשפט קמא שקולה ומאזנת היטב בין האינטרסים של כלל נושי החברות. לטענתה, הסכום שהוזרם לקופת החברות על בסיס השעבוד השני שנרשם על ביתם של בעלי השליטה עתיד לשרת את כלל הנושים, ובכלל זה את קבוצת הנושים בעלי הערבויות האישיות. לפיכך סבורה הנאמנת כי הפגיעה האפשרית בזכויותיהם של הנושים בעלי הערבויות האישיות היא מידתית ומכל מקום תכליתה לייצר סיכוי להשיא את שיעור החזר חובם. הנאמנת מוסיפה וטוענת כי אלמלא אושרה תכנית ההפעלה היו נקלעות החברות להליכי פירוק, ולדבריה מימוש נכסיהן היה מספיק אך ורק לצורך פירעון החוב כלפי הנושה המובטח (בנק הפועלים בע"מ) אך לא כלפי יתר הנושים. עוד טוענת הנאמנת כי המבקשת היא היחידה שהתנגדה לצו הקפאת ההליכים ולמעשה כל שהיא מעוניינת בו הוא הבטחת החזר חובה באמצעות שדרוג מעמדה כנושה, קרי - רישום שעבוד לטובתה על בית המגורים של בעלי השליטה. לבסוף טוענת הנאמנת כי בעלי השליטה תורמים מזמנם וממרחם

להליך הקפאת ההליכים וכי הם שיעבדו את בית המגורים שלהם והעבירו סך של 600,000 ש"ח לקופת ההקפאה.

הכונס הרשמי טוען כי ההחלטה להחיל את צו הקפאת ההליכים שניתן בעניינן של החברות גם על בעלי השליטה בהן היא אומנם מהלך חריג, אך בנסיבות המקרה דנן ובהינתן האלטרנטיבה של פירוק החברות, מדובר לשיטתו במהלך שעשוי לשפר את מצבם של כלל הנושים - ובכלל זה הנושים בעלי הערבויות האישיות. הכונס הרשמי מוסיף ומציין כי הגם שרישום השעבוד השני על בית המגורים של בעלי השליטה משנה לרעה את מצבם של הנושים בעלי הערבויות האישיות בכובעם כנושים של בעלי השליטה, מהלך זה משפר את מצבם של אותם הנושים בכובעם כנושים של החברות שכן יש בו כדי להזרים כספים לקופת ההקפאה. עוד מדגיש הכונס הרשמי את העובדה כי המשיבה 3 היא "המפיחה רוח חיים בחברות" ואת העובדה שכספי ההלוואה שנטלו בעלי השליטה כבר הוזרמו לטובת הפעלת החברות, כך שבמידה מסוימת מדובר אכן בדיון תיאורטי וב"מעשה עשוי". נוכח האמור ובהינתן מכלול נסיבות העניין, סבור הכונס הרשמי כי לא נפלה שגגה בהחלטתו של בית המשפט קמא.

7. המבקשת ביקשה להשיב לטענות המשיבים, ובין היתר היא טוענת כי קיים נושה מהותי נוסף של החברות המחזיק בערבויות אישיות של בעלי השליטה ומתנגד לתכנית ההפעלה ולהחלת צו ההקפאה באופן אישי על בעלי השליטה. לטענתה, נושה זה כלל לא היה מודע לדיון שקיים בית המשפט קמא בבקשת ההקפאה. המבקשת מוסיפה וטוענת כי תכנית ההפעלה אינה צפויה לשפר את מצבה וסיכויי הצלחתה קלושים; כי המשיב 4 אינו תורם כלל לשיקום החברות; וכי הצעתה שלה למימון תכנית ההפעלה עדיפה על הצעתו של הגורם המממן ותיטיב את מצבם של כלל הנושים.

8. לאחר שעיינתי בטענות הצדדים הגעתי למסקנה כי דין הבקשה להידחות.

סעיף 350 ב לחוק החברות מסמיך את בית המשפט ליתן צו להקפאת הליכים בעניינה של חברה, אם צו זה עשוי לסייע להשקפתו בגיבושה או באישורה של תכנית להבראת החברה. מטרת הליך ההקפאה הינה, אפוא, לשמש שלב ראשון בהליך השיקום של החברה, לייצב את המצב הקשה אליו נקלעה ולאפשר לחברה לשמור על פעילותה עד לגיבוש הסדר נושים שיוביל להבראתה (ראו ורדה אלשיך וגדעון אורבך הקפאת הליכים - הלכה למעשה 14-12, 30-38 (מהדורה שנייה, 2010) (להלן: אלשיך

ואורבך)). ככלל, בית המשפט אינו נוטה להחיל את צו הקפאת ההליכים גם על בעלי המניות בחברה וזאת, בין היתר, נוכח העובדה שסעיף 350 לחוק החברות עוסק בהקפאת הליכים ביחס לחברה ואילו עיכוב ההליכים המשפטיים כנגד פרטים מוסדר בפקודת פשיטת הרגל [נוסח חדש], התש"ם-1980. יחד עם זאת, ובהינתן העובדה כי בית המשפט מוסמך מכוח סעיף 350 לחוק החברות לאשר הסדר נושים סופי המפטיר את בעלי המניות מערבותם האישית (ראו: ע"א 9244/06 אקרשטיין תעשיות בע"מ נ' איגלו חברה קבלנית לעבודות צנרת בנין ופיתוח בע"מ, פסקאות 8-9 (22.5.2008)), קיימים מקרים חריגים המצדיקים סטייה מן הכלל האמור והחלת צו ההקפאה גם על בעלי המניות באופן אישי. בהקשר זה שוקל בית המשפט, בין היתר, את תפקידו ותפקודו של בעל המניות, את מהות חובותיו האישיים, את נחיצותו וחיוניותו להפעלת החברה בתקופת ההקפאה, את תום-ליבו, את שיתוף הפעולה שלו ואת נכונותו לתרום מנכסיו לטובת ההקפאה (ראו: רע"א 7408/10 מתאון תעשיות פלדה (1972) בע"מ נ' ב.א. אלקטרוניקה בע"מ, פסקה 5 (5.12.2010); אלשיך ואורבך, בעמ' 102-104).

9. במקרה דנן, בהינתן מכלול הנתונים שעמדו בפני בית המשפט קמא בעת מתן החלטתו ונוכח הצורך הדחוף להביא לייצובן של החברות תוך אישור התכנית להפעלתן בתקופת ההקפאה, נראה כי אין מקום להתערב בהחלטתו להחיל את צו הקפאת ההליכים גם על בעלי השליטה וודאי שאין כל מקום לקבל את הצעת המימון החלופית שהעלתה המבקשת. כך, כפי שהבהירה הנאמנת וכפי שקבע בית המשפט קמא, תנאי הכרחי לצורך הוצאתה לפועל של תכנית ההפעלה - שנועדה כזכור להוביל להבראת החברות ולהשאת שיעור פירעון החובות כלפי הנושים - הוא מעורבותה האישית הפעילה של המשיבה 3, המעצבת הראשית ו"הרוח החיה" מאחורי קולקציות האופנה המוצעות למכירה בחנויות שמפעילות החברות. זאת ועוד, דומה כי בנסיבות העניין ובהינתן הדחיפות שבה הוגשה בקשת ההקפאה, לא ניתן היה להוציא לדרך את תכנית ההפעלה במועד הרלוונטי ולמנוע נזק לחברות אלמלא נכונותם של שני בעלי השליטה להזרים באופן מיידי סכום של 600,000 ש"ח לקופת הנאמנת, תוך רישום שעבוד שני על ביתם לטובת הגורם המממן. כמו כן יש ליתן משקל להסכמה שנתנו בזמן אמת עובדי החברות, הנושה המובטח (בנק הפועלים בע"מ) וכונס הנכסים הרשמי למהלך המוצע וכן לעובדה כי פרט למבקשת לא הוגשו לבית המשפט קמא התנגדויות נוספות על ידי מי מהנושים.

אכן, החלת צו ההקפאה על בעלי השליטה באופן אישי ורישום משכנתא מדרגה שנייה על ביתם לטובת הגורם המממן, צפויים לדחוק את הנושים בעלי הערבויות האישיות מטה בסדר הנשייה האישית ובכך לפגוע במידת מה בסיכוייהם

להיפרע את חובם מבעלי השליטה, ככל שמהלך הבראת החברות לא יצלח. ואולם, יש לזכור כי האלטרנטיבה שעמדה בפני בית המשפט קמא בהקשר זה הייתה לדחות את תכנית ההפעלה המוצעת, להימנע מלהחיל את צו ההקפאה על בעלי השליטה ובכך לסכן את מצב החברות שעלולות להיקלע עד מהרה להליכי פירוק תוך פגיעה בנושים. בהקשר זה ראוי להדגיש כי לא ניתן לכפות על בעלי השליטה ליטול מן המבקשת הלוואה שהם אינם חפצים בה ולרשום לטובתה משכנתא שנייה על ביתם, בייחוד בהינתן העובדה שהצעתה זו של המבקשת הותנתה לכתחילה בקבלת התחייבות לפינוי הבית ולמכירתו. בנסיבות אלה, מקובלת עלי גישתו של בית המשפט קמא לפיה היה מקום לנסות בשלב הראשון לפעול להבראת החברות בהתאם לתכנית ההפעלה המוצעת, תוך מתן דגש על האינטרס הקולקטיבי של כלל נושי החברות לסוגיהם. מכל מקום, בהינתן העובדה כי בית המשפט המחוזי דחה את בקשת המבקשת לעיכוב ביצועה של ההחלטה הראשונה ובהינתן העובדה שהמבקשת לא הגישה בעניין זה בקשה לערכאת הערעור, נוצר בפועל מעשה עשוי משכספי הלוואה כבר ניטלו מן הגורם המממן ונעשה בהם שימוש על-ידי הנאמנת לצורך תכנית ההפעלה (ראו והשוו: רע"א 8129/02 ארגיל שירותי הובלה (1993) בע"מ נ' הנאמן על חברת דן רולידר בע"מ (בהקפאת הליכים), פ"ד נז(5) 481, 488-489 (2003); ע"א 10286/08 ויקטוריה מפ רווד בע"מ נ' רז מהנדסים [1990] בע"מ, פסקאות 7-8 (13.6.2010)).

10. שתי סוגיות נוספות שעלו בטיעוני המבקשת הראויות להתייחסות נוגעות לעתירתה של המבקשת לחייב את בעלי השליטה להימנע מליטול הלוואות נוספות בתקופת ההקפאה וכן לטענה שהעלתה המבקשת לפיה קיימים נושים נוספים המחזיקים בערבויות אישיות ומתנגדים להחלת צו ההקפאה על בעלי השליטה. רשמנו לפנינו את הצהרת בעלי השליטה כי אין בכוונתם ליטול הלוואות נוספות עד אשר לא יושלם ההליך בבית המשפט קמא והצהרה זו ראוי לה למען הסדר הטוב שתבוא בגדר יתר ההתחייבויות שניתנו על ידם במסגרת תכנית ההפעלה, כתנאי להמשך הקפאת ההליכים נגדם. אשר לטענה הנוגעת לנושים נוספים המתנגדים, על פי הנטען, להחלת צו ההקפאה על בעלי השליטה. טענה זו כורכת עימה גירסה לפיה אותם נושים לא היו מודעים אודות הגשת בקשת ההקפאה ואודות הדיון שהתקיים בה במעמד הצדדים. אם אכן כך הוא, מן הראוי כי אותם נושים יפנו בעניין זה אל בית המשפט המחוזי הדן בהליך ההקפאה ככל שרצונם בכך, על מנת שיתן דעתו לטענה. בהקשר זה ומבלי להביע עמדה לגוף הטענה, לא למותר להדגיש כי בית המשפט המחוזי הבהיר בהחלטתו הראשונה כי ככל שיתגלו עובדות חדשות או ייווצר שינוי בנסיבות ניתן יהיה לעתור לביטול צו ההקפאה האישי.

11. מן הטעמים שפורטו, הבקשה נדחת.

המבקשת תשלם לקבוצת המשיבים 1-4, לנאמנת ולכונס הנכסים הרשמי שכר טרחת עורך-דין בבקשה בסך של 6,000 ש"ח לכל אחד.

ניתנה היום, כ"ה באדר א' התשע"ד (25.2.2014).

ש ו פ ט ת